

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Afryka. — Z teatru wojny. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 31. grudnia. Gmina Plebanówka i Chatki w obwodzie Tarnopolskim zobowiązała się na rzecz szkoły trywialnej w tem miejscu przyczynić się do dotacyi nauczyciela trywialnego roczną kwotą 120 złr. m. k. w gotówce, dostarczać 33 korcy zboża in natura, 8 niż. austr. sągów drzewa na opał szkoły i utrzymywać zawsze w dobrym stanie z własnych funduszków nowo-wystawiony budynek szkolny.

Wydając równocześnie potrzebne rozporządzenia względem otwarcia tej szkoły, ma sobie c. k. Namiestnictwo za przyjemność podać ten chwalebny czyn wspomnianej gminy z uznaniem do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

(Zaprowadzenie urzędów stowarzyszenia celnego w kameralnym okręgu Krakowskim.)

Kraków. Dnia 31. grudnia r. z. zaprowadzono także w kameralnym okręgu Krakowskim urządzenia związku celnego względem organizacyi urzędów celnych i strzeżenia granicy w ten sam sposób, jak to istnieje od 1. listopada r. 1853 w Vorarlbergu i należącym do związku celnego księstwie Liechtenstein. Okręg pograniczny obwodu Wadowickiego wyłączony będzie we wszystkich sprawach odnośnych do dochodów skarbowych, równie jak względem postępowania sądowego z zakresu kameralnej administracyi okręgowej i kameralnego sądu okręgowego w Wadowicach i począwszy od d. 31. grudnia r. z. przyłączono go do okręgu urzędowego kameralnej administracyi okręgowej w Krakowie. Dla kierunku spraw cła i kontroli, tudzież straży finansowej, następnie dla nadzoru sprzedaży tytoniu i stęplów i czuwania nad poborem podatków konsumcyjnych będzie ustanowionych dwóch dyrektorów, jeden w Krakowie a drugi w Babicach.

(Pr. Ztg.)

Wiedeń, 13. stycznia. *Abendbl. d. Wien. Ztg.* zawiera następującą depezę p. Namiestnika w Lublanie do Jego Excel. p. ministra spraw wewnętrznych w Wiedniu:

Lublana, 13. stycznia. Pociąg pospieszny, którym Jego cesarz. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Karol Ludwik wyjechał dzisiaj zrana o god. 5. do Wiednia, zetknął się między Lublaną i Salochem z próżno powracającą maszyną.

Z wyjątkiem konduktora maszyny, który otrzymał kontuzję niewydarzył się na szczęście żaden inny przypadek, a Jego cesarz. Mość, który z wysłaną ztąd maszyną pomocniczą wrócił natychmiast do Lublany jest zupełnie zdrow i udał się właśnie o god. 8. min. 5 zrana pospiesznym pociągiem w dalszą podróż do Wiednia, dokąd dzisiaj po god. 9. wieczór przybędzie.

Portugalia.

(Zapowiedziane otwarcie Kortezów i zniesienie niewolnictwa.)

Z Lizbony piszą z 30. grudnia: *Diario di Governo* ogłosił program zagajenia Kortezów, które dnia 2. stycznia nastąpi, tudzież dekret względem usamowolnienia wszystkich skarbowych niewolników we wszystkich posiadłościach portugalskich i względem spisania wszystkich niewolników trzymanyh przez plantatorów prywatnych, by zwolna przystąpić można do zniesienia niewolnictwa we wszystkich koloniach portugalskich, jak to już na wyspach azorskich i na innych do skutku przywiedziono. (W. Z.)

Hiszpania.

(Sprawy w Kortezach. — Interpelacya względem rozruchów w Maladze. — Bliższe szczegóły tego rozruchu.)

Madryt, 2. stycznia. Na dzisiejszem posiedzeniu Kortezów żądał p. Asagra od ministra spraw wewnętrznych bliższych wyjaśnień względem zajść w mieście Malaga. Santa Cruz odrzekł na to: „Potwierdza się, że jedna część gwardyi narodowej w Malaga por-

wała za broń w opozycie przeciw gubernatorowi cywilnemu, a to z przyczyny sądowego ścigania dwóch oficerów z tej gwardyi. Rada miejska zebrała się jednak natychmiast i oświadczyła gubernatorowi cywilnemu, że go we wszystkim chce wspierać, lecz gubernator pomieniony wołał władzę swą zdać na komendanta wojskowego. — Nie prawda jednak, by gubernator O'Donnell wyjechać miał z Malagi. W tej chwili przywrócono już zapewne porządek w tem mieście, a rząd powziął wszelkie środki dla zapobieżenia nowym rozruchom. Następnie zabrał głos Espartero i oświadczył, że za wolność ojczyzny swojej poświęciłby życie, a nawet i dobrą swą sławę, lecz bez porządku i poszanowania praw niemoże być wolność. W sprawie utrzymania porządku polega na oględności zgromadzenia, na gwardyi narodowej, na armii i na dobrych chęciach całego narodu. Wie o tem dobrze, że na rząd nowy sprzysięgli się po części anarchiści, częścią zaś zwyciężeni stronnicy rządu dawniejszego, a po części i stronnicy despotyzmu. Lecz gdyby poważyli się podnieść bunt jawny, natenczas doścignął-by ich wszystkich miecz sprawiedliwości, a wolność została by na zawsze ustaloną (ogromne i jednomyślne okrzyki). — Santa Cruz oświadczył na zapytanie, że zamieszanie w Terruel nie miało barwy politycznej i spierano się tylko o należytość tytułem podatku konsumcyjnego pobieraną, a nawet i o tę, jaka się miastu należy. Z tej samej przyczyny zaszyły zaburzenia także w Grenadzie, Walencji i w kilku innych miejscach; wszędzie jednak otrzymała zwierzchność przewagę i spodziewać się, że zaburzenia te więcej się już nieponowia. Escosura odczytał następnie podpisana przezeń i kilku innych deputowanych propozycyę tej osnowy: „Kortezy powziawszy z radością dopiero co wyrzeczone zdanie patryotyczne księcia „Vittoria“, oświadczają, że dla utrzymania porządku i wolności popierać będą gabinet z największą usilnością.“ Izba powstała natychmiast na znak przyjęcia tej propozycyi, za którą oświadczył się nawet Orense i jego stronnicy. Po jednogodzinnej przerwie posiedzenia obradowano dalej nad ustawą względem zniesienia podatku konsumcyjnego i ukończono obrady te przyjęciem artykułu co do pożyczki i reszty artykułów.

Według korespondencyi pisanej z Madrytu dnia 2. stycznia do *Independance Belge* napadła 27. grudnia wieczór część gwardyi narodowej w Maladze z trzema w indagacyi zostającymi oficerami na czele — na pomieszkanie cywilnego gubernatora O'Donnella, którego śmierci tłum się domagał, lecz spieszne pojawienie się szefa batalionu gwardyi z oddziałem karabinierów i kilkunastu gwardzistów zdołało go ocalić, chociaż nawet komendant wojskowy odstąpił go niecznie w tej potrzebie. O'Donnell nie chciał opuścić Malagi aż do przybycia swego następcy p. Cardero, którego spodziewano się dnia 1. stycznia z Madrytu. Podczas zaburzeń dnia 27. grudnia zraniono dwie osoby. Z Madrytu miano wystać koleją żelazną do Malagi 500 żołnierza i 8 dział. Również i w kilku innych miejscach przyszło do zamieszek; w Terruel, Grenadzie, Walencji i Kordubie były wybory do rady gminy i podatek od wejścia do bram miejskich główną ich przyczyną; w Carzalet, Pampelunie i w kilku innych miejscach wzniciły je bandy, przeciw którym wysłało kilku gubernatorów nieliczne oddziały wojskowe, jakie były do dyspozycyi. — Dziennik *Espanu* zawiera wiadomość z Malagi z 30. grudnia tej treści, że w mieście tem spokój już przywrócono. (W. Z.)

(Prowizoryczny pobór podatków. — Rozruchy w Walencji. — Zmniejszenie apanażu księżny Montpensier.)

Madryt, 3. stycznia. Na dzisiejszem posiedzeniu Kortezów przyjęto po opozycyi ze strony demokratów projekt do ustawy, którym rząd upoważniono pobierać podatki prowizorycznie od dnia 1. stycznia.

Listy z Malagi z d. 30. grudnia donoszą, że podczas niepokoju przemycano do miasta 600 bel towarów.

W Walencji zaszyły także znaczne excesa przeciw podatkowi konsumcyjnym i od bram i trwały dopóty, dopóki władze nieprzyzwoliły na zupełne ich zniesienie, t. j. nawet części do państwa nienależących, czego jednak rząd pewnie niepotwierdzi.

Komisya budżetu uchwaliła zmniejszyć apanaże księżny Montpensier o pół miliona realów. (W. Z.)

Anglia.

(Dzienniki angielskie o konferencyi wiedeńskiej.)

Londyn, 9. stycznia. Dziennik „*Chronicle*“ pochwała rezultat konferencyi wiedeńskich w następujących wyrazach: Nadeszła

wczoraj wiadomość telegraficzna dowiodła, że dyplomacya nawet pośród przesilenia kampanii wojskowej pozostała czynną i wpływ swój zachowała. „Times“ robi w tym względzie następujące uwagi: Rozpocząwszy walkę dla pewnego i ograniczonego celu, byłoby na wszelki sposób niedorzecznością z naszej strony, gdybyśmy dalej chcieli prowadzić wojnę, kiedy główne jej cele są osiągnięte. Zastrzegamy się najsilniej przeciw supozycyi, której zresztą żaden z rządów europejskich nigdy nie podzielał, że ta wojna ma prowadzić do tak zwanej rewizyi karty europejskiej za pomocą zaborów lub rewolucyi, w których przynajmniej Anglia żadnego niema interesu. Przeciwnie zaszczytem jest dla Anglii i Francyi, że tę wojnę przedsięwzięli dla celów czysto politycznych, i że ją prowadziły bez egoizmu, bez namietności, ambicji lub mściwości. Podczas układów trwać będą działania wojenne z większą jeszcze ile możności sprężystością i rącznością. To bowiem wyrzekli sprzymierzeni powtórnie, że nie mogą słuchać żadnej propozycyi względem wstrzymania kroków nieprzyjacielskich, dopóki nie będą podpisane preliminaria ostatecznego traktatu pokoju; a jeden z artykułów traktatu grudniowego zawiera podobne postanowienie. Dziennik „Times“ spodziewa się, że Sebastopol będzie wzięty, nim wiadomość o układach nadejdzie do obozu.

(W. Z.)

(Świadectwo generała Canroberta oficerom angielskim.)

Londyn, 9. stycznia. Dla ocalenia honoru oficerów angielskich, przeciw którym uzdolnieniu wojskowemu pisano tyle w ostatnim czasie, ogłoszono teraz następujące pismo generała Canroberta do lorda Raglan 24. października:

„Mylordzie! Mam zaszczyt doręczyć panu według przepisów wojskowych dokument, w którym podano stosunki, wśród jakich raniony został generał brygady Hugh Rose, komisarz Jej Mości królowej Anglii w głównej kwaterze armii francuskiej. Pozwól mi pan dodać do tego świadectwa urzędowego wyraz wysokiego szacunku, jaki sobie zjednali wspomniany generał, major Claremont i major Foley swą walecznością, szlachetnym charakterem i pełnionemi usługami. Armia angielska nie mogła być godniej zastąpiona w armii sprzymierzonych.

Przyjmij pan i t. d.

Canrobert.

(Zeit.)

(Nominacje p. M'Murdo. — Wykaz bankowy.)

Londyn, 6. stycznia. Pułkownika M'Murdo, który pod wodzą sir Karola Napier'a odznaczył się podczas wyprawy do Scinde, wysłano teraz do Krymu, gdzie piastować ma ważną posadę w wydziale zaopatrzenia wojsk żywnością i innemi potrzebami.

Wykaz banku. Obieg banknotów: 19,401.150 ft szt. (powiększył się o 275.705 ft. szt.) Zapas gotówki: 13,834.657 ft. szt. (mniejszy o 302.447 ft. szt.)

(W. Z.)

Francya.

(Poczta francuska. — Subskrypcya. — Wyprawa okrętu „La France.“ — Gwardya cesarska oczekiwana w Tulonie. — Falszywe monety.)

Paryż, 6. stycznia. Członkowie ciała prawodawczego otworzyli subskrypcyę na rzecz wojowników krymskich, którym posłać mają płótno, cygara i napoje. Większa część deputowanych złożyła po 100 franków.

Okręt „La France“ odpłynął wczoraj z Marsylii do Krymu. Zbudowano go według systemu Tremblay'a, przy czem parę i węgiel kamienny zastępuje kwas siarczany. Potąd przedsiębrano z nim próby tylko w porcie marsylskim, a okręt pomieniony sprawdzić ma system nowy po pierwszy raz w dalekiej podróży morskiej. Na pokładzie jego znajduje się 750 żołnierzy, 150 koni, 100.000 funtów prochu i kilku tysięcy kilogramów kwasu siarczanego.

Za kilka dni odejść ma ztąd do Tulonu ctery półbatalionów gwardyi cesarskiej pod wodzą generała Uhrich'a. Oddział ten przeznaczony jest do Krymu dla skompletowania jednej brygady.

Przedwczoraj przytrzymano tu trzech młodych ludzi wieku 22 do 26 lat, którzy wyrabiali fałszywe pół-franki, i znaczną już ich liczbę wydali. W mieszkaniu ich wspólnem znaleziono rozmaite narzędzia do fałszowania monety.

(W. Z.)

(Składki na rzecz armii orientalnej. — Gościnność Arabów algierskich.)

Paryż, 9. stycznia. Dobrowolne składki na rzecz armii orientalnej odbywają się ciągle w całym kraju, a mianowicie w Paryżu w wielkim rozmiarze. Gwardya narodowa drugiego okręgu miasta, wprawdzie najbogatszego w całym Paryżu, subskrybowała w samych gotowych pieniądzech 700.000 franków, zaś gwardya w banlieue 500.000 franków. Łatwo być może, że każdy żołnierz w obozie pod Sebastopolem otrzyma z tej subskrypcyi kilkaset franków, nie licząc darów in natura.

Na dowód jak zbawienna zmiana zaszła od czasu okupacyi francuskiej w obyczajach Kabyłów, przytacza Monitor z raportu generalnego gubernatora Algerii ciekawe zdarzenie, że dwa oddziały wojsk francuskich wstrzymane nagle w dalszym pochodzi przez nawalną zamieć śnieżną znaleźli gościnne przyjęcie we wsiach Kabyłów, i że również kapitana pewnego rozbitego tulońskiego okrętu handlowego zaopatrzyli krajowcy w odzież i wszelkie inne potrzeby.

(Zeit.)

Włochy.

Turyn, 12. stycznia. Jej Mość królowa Matka umarła wczoraj.

(Abbl. W. Z.)

Niemce.

(Mylne pogłoski o mobilizacyi wojsk związkowych.)

Z nad Menu 8. stycznia donoszą do *Leips. Ztg.*: Dzienniki francuskie i belgijskie ogłaszają telegraficzną depezę z Frankfurtu, że Austria na mocy konwencyi wojskowej dodanej do traktatu odpornego i zaczepnego z dnia 20. kwietnia, zażądała od zgromadzenia związkowego mobilizacyi połowy kontyngensów związkowych. Możemy jednak zapewnić, że podobne żądanie ze strony Austrii jeszcze nie miało miejsca. Gabinet austriacki wydał dwie okólnie depeze, jedną z dnia 24. grudnia, drugą z dnia 26. grudnia do Prus i do innych niemieckich państw z wezwaniem, ażeby ze względu na groźny stan rzeczy zmobilizowały swe wojska stosownie do konwencyi wojskowej z dnia 20. kwietnia. To wezwanie dało powód do dalszych układów między rządami obydwóch wielkich mocarstw niemieckich i innych państw związkowych dla ostatecznego porozumienia się względem czasu w którym żądana mobilizacya ma być przedsięwzięta. Od rezultatu tych układów, które zapewne jeszcze kilka tygodni się pociągną, zależy będzie, czy Austria wspólnie z Prusami, czyli też sama przedłoży w tej sprawie zgromadzeniu związkowemu odnośną propozycyę; albo też czyli w ogóle podobna propozycya będzie przedłożona. Ten ostatni wypadek nastąpiłby, gdyby Austria w ciągu układów nieosiągnęła pewności, że propozycya jej względem mobilizacyi kontyngensów niemieckich będzie miała za sobą potrzebną większość głosów w zgromadzeniu związkowym.

(A. B. W. Z.)

Poznań, 8. stycznia. Przewielebny ks. Arcybiskup Leon Przyłuski wrócił na Berlin z Rzymu i zaraz po przybyciu sprawił kilku mieszkańcom miasta rzadką i miłą niespodziankę. Przywiózł bowiem kilkanaście honorowych medalów papieżkich; Jego Świąt. Papiież powziawszy bliższą wiadomość u parzeczce katedry poznańskiej a mianowicie o osobach, które się odznaczyły przy gaszeniu pożaru kazał rzymskiemu nadwornemu medaillerowi p. Girometti zrobić bardzo ładne medale z dobrze trafionym wizerunkiem Jego Świąt. i doręczyć je wspomnianym osobom przez ks. Arcybiskupa. „Étui“ na medale z aksamitu szkarłatowego z wyciśniętymi w złocie herbami papieżkiemi jest także bardzo wytworne.

(W. Z.)

Rosya.

(Nominacya. — Towarzystwa ku wsparciu rodziny rekruckich. — Podatek od herbaty.)

Petersburg, 26. grudnia. Dzienny rozkaz zawiera następujące nominacje: Generał-major Nowicki I. komendantem twierdzy Iwangrodu; generał-lejtnant Bezobrazów I. szefem siódmej dywizyi lekkiej konnicy; generał-major hrabia Lambert I. komendantem pierwszej brygady kirysyerów, a generał-major Rubez II. brygadyerem trzeciej dywizyi piechoty.

Komendant korpusu grenadyerów, generał-adjutant Plautin, odjechał dla objęcia swej nowej posady do Warszawy. Baron Wrangel, szef 21szej dywizyi piechoty udał się do Moskwy, generał-major Baranców do Finlandyi, a wice-admirał Anjou do stacyi Czudow. Generał-adjutant Filosofów przybył tu z powrotem do Moskwy.

Zawiązały się tu towarzystwa ku wsparciu i zaopatrzeniu pozostałych w domu rodziny rekruckich. Minister spraw wewnętrznych otrzymał polecenie żądać dokładnych raportów z czynności tych towarzystw, chcąc rozpoznać, o ile one przynoszą zaoszczędzenia wydatków z kasy rządowej. Także sprawozdanie obejmujące w porządku alfabetycznym miasta i włości wraz z przytoczonymi datkami, i zajmujące kilka arkuszy, przedłożyły Towarzystwa Jego Cesarskiej Mości i otrzymały wyraz pochwalny w tych słowach: „Oświadczyć Jego cesarską podziękę tym wszystkim, którzy się do zaopatrzenia pozostałych rodziny walecznych i chlubnych wojowników przyczynili.“

Do rozporządzeń ku polepszeniu dochodów państwa należy także ogłoszony temi dniami ukaz, dotyczący się podwyższenia podatku od wprowadzonej z Chin herbaty. 1) Należy zmienić dzwinięty ustęp w handlowym regulaminie naszych komercyonalnych stosunków z zachodniemi Chinami: w przypadku jeżeli na linię sybirską albo orenburską przywożą chińskie towary mieszkańcy Azji, którzy w Rosyi nie opłacają gildowego podatku, należy upodatkować towary według taryfy z roku 1817; od herbaty zaś będzie pobierany w dwójnasób taki podatek, jaki obecnie według taryfy w Kiachcie jest zaprowadzony. 2) Nowe to rozporządzenie wejdzie w moc obowiązującą z dniem 1. września 1855.

Nadmieniamy przytem, że całym handlem przywozowym w owej okolicy trudnią się wyłącznie tylko Azyaty, którzy nie są poddani rosyjscy.

Z Azowskiego morza donoszą, że burza srożąca się tam dnia 14. z. m. zniszczyła większą część handlowej floty rosyjskiej.

Z Warszawy donoszą z 5. b. m., że komendant 1go korpusu pieszego, generał Sievers, i ces. fliegel-adjutant pułkownik hr. Hayden przybyli tam z Radomia, generał-porucznik Łabińców zaś z Krasnostawu, a generał-porucznik Essen z Siedlec. Generał-porucznik Zerkow, szef 2giej dywizyi grenadyerów odjechał z Warszawy do Pułtuska, a generał-major Betankur z świty cesarskiej, tudzież ces. szambelan i rzeczywisty radzca tajny Krusenstern do Petersburga.

(W. Z.)

Afryka.

(Ferman w sprawie przecięcia cieśniny lądowej Suez.)

Wicekról Egiptu wydał następujący ferman w sprawie przecięcia cieśniny lądowej Suez:

„Gdy przyjaciel nasz pan Ferdynand Lesseps zwrócił uwagę naszą na korzyści, jakie mogą wynikać dla Egiptu z połączenia śródziemnego i czerwonego morza kanałem splawnym na wielkie okręta, i gdy nas przekonał, że można zawiązać w tym zamiarze towarzystwo złożone z kapitalistów wszystkich narodów, przyjęliśmy wnioski, które nam przedłożył, i udzielamy mu niniejszem wyłączone upoważnienie, zawiązać i utrzymywać towarzystwo dla przecięcia cieśniny Suez i założenia kanału między obydwojma morzami, z tem pozwoleniem, by przedsiębrał i wykonywał kosztem tego towarzystwa wszelkie roboty i budowe, zapewniwszy wprzód właścicielom prywatnym w razie wyłączenia ich na cel publiczny zupełne wynagrodzenie, a wszystko to w granicach i pod warunkami, które oznaczamy w następujących artykułach: **Artykuł 1.** Pan Ferdynand Lesseps ustali pod nazwą „*Compagnie universelle du canal maritime de Suez*” towarzystwo, którego kierownictwo mu poruczamy, dla przecięcia cieśniny Suez, dla zbudowania kanału splawnego na wielkie okręta, dla założenia lub nabycia dwóch wygodnych wjazdów, jednego na czerwonym, drugiego na śródziemnym morzu, i dla urządzenia dwóch stosownych portów. **Artykuł 2.** Dyrektora towarzystwa będzie każdego czasu mianować rząd egipski, wybierając go ile możności z akcyonaryuszów mających największy udział w tem przedsiębiorstwie. **Artykuł 3.** Termin koncesyi oznacza się na 99 lat zaczawszy od dnia utworzenia kanału. **Artykuł 4.** Roboty będą przedsiębrane wyłącznie kosztem towarzystwa, któremu ma być odstąpione bezpłatnie wszelkie potrzebne terytorium, o ile nie jest własnością prywatną. Fortyfikacje, których zbudowanie rząd egipski uznałby za potrzebne, nieprzypadną na koszt towarzystwa. **Artykuł 5.** Rząd egipski będzie pobierał 15 procent z czystego dochodu towarzystwa bez uszczerbku w procentach i dywidendy tych akcji, które wicekról przy wydawaniu ich dla siebie zatrzyma, i bez wszelkiej gwarancji z jego strony co do robót i przedsiębiorstw towarzystwa. Reszta czystego dochodu będzie rozdzielona jak następuje: 75 procent na rzecz towarzystwa, a 10 procent na część założycieli towarzystwa. **Artykuł 6.** Taryfy żeglugi na kanale Suez, ułożone za porozumieniem się towarzystwa z wicekrólem Egiptu i pobierane przez agentów towarzystwa, mają być każdego czasu jednakowe dla wszystkich narodów, i nigdy niemożna na korzyść któregośkolwiek narodu stypulować wyłącznych przywilejów. **Artykuł 7.** Gdyby towarzystwo uznało potrzebnem połączyć Nil w prostej linii splawnym gościńcem z cieśniną, odstąpi towarzystwu rząd egipski nieuprawiane podówczas grunta publiczne pod budowę na koszt lub zarządzenie towarzystwa. Od gruntów tych niebędzie towarzystwo przez lat 10, zaczawszy od dnia utworzenia kanału, opłacać żadnych podatków. Przez następne 89 lat aż do upłynienia terminu koncesyi, będzie rządowi egipskiemu płacić dziesiątą część; później zaś może tylko pod tym warunkiem użytkować dalej z tych gruntów, jeżeli się zobowiąże opłacać od wspomnianego dnia takie same podatki, jakim grunta tego rodzaju w ogóle podlegają. **Artykuł 8.** Z wygaśnięciem koncesyi zajmie rząd egipski miejsce towarzystwa, nabędzie bezwarunkowo wszelkie jego prawa, i wejdzie w zupełne posiadanie wszystkich jego zakładów. Przyjazna ugoda lub wyrok polubowny oznaczy wynagrodzenie, jakie przypadnie towarzystwu za odstąpienie jego majątków i majątku ruchomego. **Artykuł 9.** Statuta towarzystwa muszą nam być później przedłożone przez dyrektora towarzystwa i otrzymać nasze potwierdzenie. Zamierzone później modyfikacje ich niemogą nastąpić bez poprzedniego otrzymania sankcji naszej. Statuta te będą zawierać imiona założycieli, a my zastrzegamy sobie potwierdzić tę listę. W tej będą wymienione osoby, których roboty, poszukiwania, starania lub kapitały przyczynią się do wykonania tego wielkiego przedsiębiorstwa. **Artykuł 10.** My nakoniec przyrzekamy towarzystwu tak ze strony naszej jako też wszystkich egipskich urzędników najszczerzą pomoc ku poparciu tego przedsiębiorstwa i użytkowaniu z niniejszych przywilejów. Dan w Kairze, 30. listopada 1854.“

(Allg. a. Ztg.)

Z teatru wojny.

(Depesza lorda Raglan.)

London Gazette ogłasza następującą depeszę lorda Raglan do księcia Newcastle:

„Pod Sebastopolem, 26go grudnia 1854. — Mości książę! Dziś nie mam W. książęcej Mości nic nowego donieść. — Po deszczu w sobotę, spadł w niedzielę śnieg i to był prawie najgorszy dzień, jaki widziałem. W nocy zamarzło i mróz trzyma odtąd, chociaż nie jest ostry; ale nie zdołał jednak osuszyć ziemi, która się w najgorszym stanie znajduje. — O ile stan gościńców pozwala usiłujemy sprowadzać amunicję i materiały oblężnicze, a generał Canrobert używa na tym względzie wszelkiej możliwej pomocy. — Załoga utrzymuje silny ogień przeciw naszym okopom, a Wasza książęca Mość poweźmiesz z zalem z załączonych wykazów, że codziennie ponosimy straty. — Mam zaszczyt it. Raglan.“ (Zeit.)

(Rozkazy dzienne wiceadmirala Bruat i admirała Hamelin.)

Wiceadmiral Bruat obejmując komendę wydał następujący rozkaz dzienny:

„Oficerowie i majtki! Tracimy naszego godnego wodza. Jego świetne usługi otrzymały wynagrodzenie. Cesarz powoławszy mię

obok niego, powołał mię teraz zastąpić go. Wierni tradycjom świetnej przeszłości, nie przestaniemy naszej dzielnej armii i walecznym sprzymierzeńcom naszym używać gorliwej pomocy, która doznała już pochlebnego i serdecznego uznania. W dniu walki zgromadzi nas znowu w około sztandarów Francji ten sam patriotyczny okrzyk: „Niech żyje Cesarz!“ Bruat.“

— Admirał Hamelin pożegnał się następującym rozkazem dziennym:

„Oficerowie i majtki! Powołany do godności, która po części jest waszem dziełem, otrzymałem rozkaz powrócić do Francji z całym sztabem moim. Szczęśliwy jestem, że zostawiam eskadry w ręku admirała, którego doświadczenie i nieustraszona odwaga czynią godnym takiego dowództwa. Oficerowie i majtki! Historia opowiadając kiedyś kampanie czarnego morza i Krymu pozostawi dla was kartę godną świetnej przeszłości naszej marynarki. Cesarz potwierdził kilka propozycji nagród, na któreście zasłużyli; jego sprawiedliwość rozciągnie się później także na innych; za to ręczy mi gorliwe popieranie ze strony naszego ministra marynarki. Niech żyje Cesarz! Admirał Francji. Hamelin.“ (Zeit.)

(Doniesienie z Odessy. — Zamiecie śnieżne. — Komunikacja utrudniona. — Wycieczki z Eupatoryi.)

Do Milit. Ztg. piszą z Odessy: Z przyczyny ciągłej niepogody wydarzyły się już różne przypadki nieszczęśliwe. Na gościńcu publicznym zwanym zaspami śniegu zginęło z dwóch do Krymu przeznaczonych batalionów rezerwowych 19go pułku strzelców tomskich i 31go pułku pieszo (władymirskiego) 2 oficerów i 152 żołnierzy o 20 wiorst od Odessy. Straszna burza z śnieżnicą zawiązała też kilkaset koni pociągowych od artylerji, i wstrzymała pocztę z Krymu do Odessy, tak że doniesienia z tamtąd zalegają już od 10 do 14 dni. Z tem wszystkiem odchodzą ciągle posiłki wojskowe do Krymu, a dnia 26. grudnia nie można było w Odessie i w pobliżu dostać koni dla podróży cywilnych. Z Eupatoryi piszą z 18. grudnia, że okręta rozbite potąd jeszcze leżą na mieliznach, i że wycieczkę załogi odparł jekatarino-michajłowski pułk ułanów. (W mieście tem, jak wiadomo znajduje się załoga sprzymierzonych.) Porucznik Emanuel, dowodzący tym oddziałem ułanów zabrał kilku jeńców i konwój sprzymierzonych złożony z około 100 wozów.

(Abbl. W. Z.)

(Poczta Odeska.)

Odessa, 30 grudnia. Dzisiejsza poczta z Krymu nieprzyniosła nic ważnego. W drodze spotykała masy wojsk wszelkiej broni, które nadszły z wszystkich stron państwa. Wszystko idzie na Perekop, który silnie ufortyfikowano. Jednak wojsko, które dotychczas około Perekopu stało obozem, umieszczone teraz na zimowe leże po wsiach okolicznych.

W Odesie pracują niezamordowanie nad zakładaniem baterji w okolicy miasta od strony bessarabskiej, tysiąc robotników zajętych ciągle sypaniem szanów. Książę Gorczaków pisał do księcia Paszkiewicza prosząc go, żeby mu przysłał oficerów biegłych w językach zagranicznych, szczególnie mówiących po niemiecku. W jednym z dawniejszych doniesień o stanie rosyjskiej armii powiedziano, że żołnierz dostaje dwa razy na tydzień po pół funta mięsa. To podanie było mylne, każdy żołnierz rosyjski dostaje codziennie funt mięsa wołowego, dlatego każdy pułk prowadzi z sobą przepisaną liczbę rogatego bydła, które się zawsze kompletuje. Pułk piechoty o 4000 ludzi ma 180 sztuk, w kawalerji przypada na 1000 ludzi 60 sztuk bydła. Każdy żołnierz dostaje dziennie trzy funty chleba. W braku chleba dostaje suchary. W pochodzie do Sebastopola zginęło więcej ludzi aniżeli z początku podano; 180 ludzi zmarło a kilka set śmiertelnie chorych przywieziono do Odessy. Od kilku dni bawi w Odessie generał Dannenberg. Generał Read terazniejszy dowódca trzeciego korpusu jest spodziewany. Przednia straż drugiego korpusu generała piechoty Paniutyna przybyła do Żytomierza.

(Abbl. W. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 16. stycznia. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 156 wołów i 12 krów, których w 9 stadach po 7 do 35 sztuk z Stryja, Przemyślan, Bóbrki i Kamionki na targowicę przypędzono Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu tylko 75 wołów na potrzeb miasta i płacono za sztukę, którą szacowano na 12 kamieni mięsa i 1 $\frac{1}{4}$ kam. łożu, 160r.; sztuka zaś, mogąca ważyć 14 $\frac{1}{2}$ kamieni mięsa i 2 $\frac{1}{4}$ kam. łożu, kosztowała 206r. 15k. wal. wied.

Kurs lwowski.

Dnia 16. stycznia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	51	5	54
Dukat cesarski	5	55	5	58
Półimperyj zł. rosyjski	10	9	10	12
Rubel srebrny rosyjski	1	58	1	59
Talar pruski	1	53	1	55
Polski kurant i pięćdziesiątówka	1	25	1	26
Galicyj. listy zastawne za 100 zr. bez kuponów	90	50	91	10
Galicyjskie Obligacje ind. z kuponami	75	15	75	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 16 stycznia 1855.		złr. kr.	
Kupiono przez kuponów 100 po	m. k.	—	—
Przedano " " 100 po	" "	91	18
Dawano " " za 100	" "	90	48
Zadano " " za 100	" "	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 12. stycznia.		w przecięciu	
Obligacje długu państwa 5 ⁰ / ₀	za sto 84 84 ¹ / ₈ 1/10	84 ¹ / ₁₀	
detto z r. 1851 serya B. 5 ⁰ / ₀	" —	—	
detto z r. 1853 z wypłatą 4 ⁰ / ₀	" 92 ³ / ₄	92 ³ / ₄	
Obligacje długu państwa 4 ¹ / ₂ 0/0	" —	—	
detto 4 ⁰ / ₀	" —	—	
detto z r. 1850 z wypłatą 4 ⁰ / ₀	" —	—	
detto 3 ⁰ / ₀	" 50 ³ / ₄	50 ³ / ₄	
detto 2 ¹ / ₂ 0/0	" —	—	
Pożyczka z losami z r. 1834	" —	—	
detto z r. 1839	" —	—	
detto z r. 1854	100 ³ / ₄ 101 101 ¹ / ₈ 1/4	101 ¹ / ₁₆	
Obl. wiedeńskiego banku 2 ¹ / ₂ 0/0	—	—	
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5 ⁰ / ₀	—	—	
Obl. indemn. Niż. Austr. 5 ⁰ / ₀	81	81	
detto krajów koron. 5 ⁰ / ₀	74 ¹ / ₄ 75 78 ³ / ₄ 81	77 ¹ / ₂	
Akcyje bankowe	1024 1025 1028	1026	
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	475 476 ¹ / ₄	475 ⁵ / ₈	
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	1975 1981 ¹ / ₄	1977 ¹ / ₂	
Akcyje kolei żel. Głognickiej na 500 złr.	—	—	
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—	
Akcyje kolei Budzińsko-Lineko-Gmundzkiej na 250 złr.	261	261	
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	543 544 545	544	
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	572 ¹ / ₄	572 ¹ / ₂	
Galicyjski listy zastawne po 4 ⁰ / ₀ na 100 złr.	—	—	
Renty Como	—	—	

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 12. stycznia.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	104 ¹ / ₂	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	127 126 3/4 2/2 3/4 1.	126 ⁵ / ₈	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl.	126 125 ¹ / ₄ 1/3 1.	125 ¹ / ₃	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	93 ¹ / ₂ 1/8 1/4 1.	93 ¹ / ₂	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskan.	123	123	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12-18 15 14 12 14 1.	12-14	2 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	124 ³ / ₄ 1	—	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	148 147 ³ / ₄ 3/4 1.	147 ³ / ₄	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	—	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	31 T. S.
Cesarskie dukaty	30 ¹ / ₂	30 ¹ / ₂	31 Agio.
Dueaten al marco	—	—	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 13. stycznia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 104¹/₂. — Augsburg 127. — Frankfurt 126. — Hamburg 93¹/₂ l. — Liwurna 123. — Londyn 12.16 l. — Medyolan 124¹/₂. — Paryż 148¹/₂.

Obligacje długu państwa 5⁰/₀ 83¹/₂ — 83⁵/₈. Detto S. B. 5⁰/₀ 93 — 94. Detto 4¹/₂ 0/0 72 — 72¹/₄. Detto 4⁰/₀ 64¹/₄ — 64¹/₂. Detto z r. 1850 z wypłatą 4⁰/₀ 92¹/₄ — 92¹/₂. Detto z r. 1852 4⁰/₀ 91¹/₄ — 91¹/₂. Detto 3⁰/₀ 50³/₄ — 51. Detto 2¹/₂ 0/0 41¹/₂ — 41³/₄. Detto 1⁰/₀ 16³/₄ — 17. Obl. indemn. Niż. Austr. 5⁰/₀ 81 — 81¹/₂. Detto krajów kor. 5⁰/₀ 75 — 78¹/₂. Pożyczka z r. 1834 232 — 232¹/₂. Detto z r. 1839 120¹/₂ — 120¹/₂. Detto z r. 1854 100¹/₂ — 101⁵/₈. Oblig. bank. 2¹/₂ 0/0 58 — 58¹/₂. Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5⁰/₀ 97 — 99. Akc. bank. z ujmą 1022 — 1024. Detto bez ujmę — —. Akcyje bankowe now. wydania — —. Akcyje banku eskomp. 95 — 95¹/₄. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 196³/₈ — 196⁵/₈. Wiedeń.-Rabskie 114 — 114¹/₂. Detto Budzińsko-Lineko-Gmundzkiej 258 — 260. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 17 — 20. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto Edynbursko - Neusztadzkiej — —. Detto żeglugi parowej 542 — 542¹/₂. Detto 11. wydania — —. Detto 12. wydania 537 — 538. Detto Lloyd'a 573 — 575. Detto młyn parowego wiedeń. 130 — 131. Renty Como 12¹/₈ — 13¹/₈. Esterhazego losy na 40 złr. 82¹/₂ — 82³/₄. Windischgrätz losy 28¹/₂ — 28⁵/₈. Waldsteina losy 29¹/₂ — 29³/₄. Keglevicha losy 11 — 11¹/₄. Cesarskich ważnych dukatów Agio 31 — 31¹/₄.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeń. d. 13. stycznia o pół do 2. popołudniu.)

Ces. dukatów stopionych agio 31. Ces. dukatów obrączkowych agio 30¹/₂. Ros. imperyały 10.8. Srebra agio 28 gotówka.

KRONIKA.

Wiek angielskich mężów stanu: Lord Lyndhurst 83, lord Brougham 76, margrabia of Lansdowne 75, Earl of Aberdeen 71, lord Hardinge 70, lord Palmerston 70, lord Raglan 67, lord John Russell 62, earl of Derby 56, earl of Clarendon 55, earl of Malmesbury 48, earl Grey 52, earl Granville 40, earl of Carlisle 53, książę Newcastle 44, książę Argyll 32, lord Cranworth (lord-kanclerz) 64, Sir James Graham 62, Mr. Gladstone 45, Mr. Cardwell 44, Mr. Disraeli 49, Macaulay 55, Sir W. Molesworth 45, S. Herbert 44, Sir George Grey 56, Sir Charles Wood 54, Sir J. Pakington 56, Mr Cobden 51, Mr. Bright 44 i Mr. Hume 78.

— W Genuy zebralo się towarzystwo pod nazwą „Socita dei Cronometri“, które według elektro-magnetycznego systemu p. Toselli'ego z Mantuy regulować będzie wszystkie zegary wieżowe w mieście. Według tego samego systemu przysposobione będą i latarnie gazowe do wskazywania czasu.

Główny Redaktor M. Szreniawa Sartyni.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. stycznia.

Obligacje długu państwa 5⁰/₀ 83⁷/₈; 4¹/₂ 0/0 72³/₁₆; 4¹/₂ 0/0 64¹/₂; 4⁰/₀ z r. 1850 — wylosowane 3⁰/₀ — 2¹/₂ 0/0 — Losy z r. 1834 ; z r. 1839 . Wiedeń. miejsko bank. — Akcyje bank. 1037. Akcyje kolei półn. 1970. Głognickiej kolei żelaznej — Odenburskie — Budwejskie — Dunajskiej żeglugi parowej 546. Lloyd — Galic. l. z. w Wiedniu — Akcyje niż.-austr. Towarzystwa eskomp.owego a 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. 10¹/₄. Augsburg 127 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt — l. 2. m. Hamburg 93 l. 2. m. Liwurna — l. 2. m. Londyn 12.12. 3. l. m. Medyolan 124¹/₄. Marsylia — Paryż 146⁷/₈. Bukareszt — Konstantynopol — Agio duk. ces. 30³/₄. Pożyczka z roku 1851 5⁰/₀ lit. A. — lit. B. — Lomb. — Oblig. indemn. 75 Pożyczka z roku 1854 101¹/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. stycznia.

PP. Torosiewicz Maurycy, z Ostrowa. — Chyliński Adolf, ze Złoczowa. — Czermiński Juliusz, z Glińska. — Padlewski Apolinary, z Czaharówki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16 stycznia.

PP. Niezabitowski Nap., do Krakowa. — Strzelecki Jan, do Kukizowa. — Malczewski Juliusz, do Skwarzawy. — Wilczyński Wład., do Parchaczy. — Mójerski, c. k. rotmistrz, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	325.72	— 6.9°	85.6	póln. zach.	pochmurno
2 god. pop.	325.68	— 5.9°	80.0	"	"
10 god. wie.	325.81	— 8.3°	95.4	"	"

Uwaga. Wysokość śniegu w 24 godz. 6".

TEATR.

Dziś dnia 17. stycznia 1855 (po raz pierwszy)

„RABUNEK“.

Komedia w 1 akcie.

O s o b y:

Bernard Sławka	P. Ulrych.
Kasia, jego córka	Panna Kasprzycka.
Piotruś, jego wnuk	P. Natorski.
Tarnowicki, ułan	P. Szturm.
Wójt	P. Hennig.
	P. Lauvernay.
	P. Wilkoszewski.
	P. Woźniakowski.
	P. Baczyński.

Żołnierze

Rozpocznie:

„Ojciec Perin czyli: Szpieg Bonapartego“.

Komedia w 2 aktach A. Karr.

O s o b y:

Michał Perin	P. Linkowski.
Fouché, minister policyi	P. Ulrych.
Desaunais, szef biura policyi	P. Kaliciński.
Juliusz de Crussac	P. Reymers.
Bernard, stolarczyk	P. Lauvernay.
Teresa, siostrzenica Perina	Pani Linkowska.
Urzędnik	P. Hennig.
Landri	P. Natorski.
Chapolet	P. Woźniakowski.
Oddźwierny	P. Baczyński.

Dziś pierwsza Reduta.

W sobotę: Na korzyść śpiewaka P. Feuerstake opera niem.: „Robert der Teufel“.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.